

[JTP \[http://www.jtpunion.org/spip\]](http://www.jtpunion.org/spip) > [5. Články a zajímavosti \[rubrique.php3?id_rubrique=5\]](#) > [Pro osvěžení \[rubrique.php3?id_rubrique=12\]](#) > [ZTRACENI V PŘEKLADU \[rubrique.php3?id_rubrique=68\]](#)

ZTRACENI V PŘEKLADU - Chodí lyžař okolo (od Jana Mattuše)

DNES O LYŽAŘSKÉM TYÁTRU, NA NĚMŽ JE NEJHORŠÍ NÁZEV

Když se předloni závodilo na běžkách po Hradčanech na sněhu, který tam navozili z hor, ozvalo se proti takové poťouchlosti dost kritiky. Loni se akce konala na Výstavišti, minulý týden na Strahově. Ale což, absurdit se dnes děje spousta. Když vidím plakát na halové mistrovství republiky v plážovém volejbalu nebo v drogerii nádobku s nápisem Bezeslunný opalovací krém, není to jiné. Že se neběžkuje zrovna v lese, není zas taková hrůza. To už je divnější jezdit na kolečkových lyžích po asfaltu, jako to v létě dělají Skandinávci. Tvrdím, že na celém tom lyžařském tyátru je nejblbější něco jiného – jeho název *Tour de ski*.

Ano, v posledních dnech (stejně jako loni i předloni) mě toto sousloví v titulcích sportovního zpravodajství mimořádně dráždilo. Proč zrovna na ně mám tolik spadeno, ani nevím. Asi že se nad ním nikdo nepozastavuje. Činím tak tedy já a neštítím se ani toho, že moje znalost francouzštiny nepřesahuje pár výletů do srovnávací romanistiky.

Dobře vím, že ty pražské závody patří k mezinárodnímu závodnímu seriálu, který jeho pojmenovatelé chtěli připodobnit k cyklistické *Tour de France*. Jenže klade-li se za spojení Tour de slovo France, neznámá to ještě, že tam lze cpát i slovo ski. Vždyť ten význam je pak jinde, lépe řečeno nikde! Tour de France je doslova túra po Francii čili objezd Francie, stejně jako *Giro d'Italia* je kolečko po Itálii a *Vuelta de Espana* je objezd či okruh Španělska.

Výrazy tour, giro a vuelta se jistě nekryjí úplně, ale zastupují tentýž princip – že za vazbu Tour de se dává označení místa, které je objížďeno. Nikoli nástroje, jehož pomocí se objížďka provádí. Pravda, teoreticky by tam sedělo i jméno objížďejícího, jako když jednou Bolek Polívka mluvil v Manéži o Tour de Franz, neboť na kole jel zrovna manéží jistý odsunutý Němec. Takový špílec byl na rozdíl od hybridu s lyžemi vtipný. Smysl by samozřejmě mělo i Tour au ski coby turné na lyžích. Ale tohle? Vždyť to odpovídá tak zhruba oblíbené české říkačce vo co go.

Jistě, odpreparovaný začátek okřídleného názvu Tour de France se občas využívá k označení nějakého výletu po různých štacích, přičemž se k němu připojují syntakticky nepadnoucí výrazy. Jako když u mého bývalého zaměstnavatele pořádají každoroční šňůru po nálevnách pod gramaticky podobně vymknutým pojmenováním Tour de krygl*). Opuštěno však budiž tam, kde gramatické pozadí není známo a zůstává jen významová asociace. Ale nazvat tak velkolepý mezinárodní podnik, jež pořádá Mezinárodní lyžařská federace?

Rozpoutal jsem velkou debatu, protelefonoval spoustu peněz, konzultoval věc s renomovanými francouzštináři a jejich prostřednictvím s Francouzi. Výsledek? Potvrdili, že pod sloganem *Tour de ski* si leda představují, že se položí jedna lyže na zem a kolem ní se chodí dokola v soustředných kruzích. Bodejť. Samozřejmě mi v tom nehraje, že francouzština je v Mezinárodní lyžařské federaci hlavním jednacím jazykem. Zdá se být jediným vysvětlením, že název byl navzdory své nesmyslnosti většinově přijat za marketingově efektivní. Ještěže v tomhle případě – když se to tak vezme – fakt vo moc nego.

*) *Z rakouské němčiny převzatý a zejména na jižní Moravě obvyklý výraz pro půllitr s uchem.*

Jan Mattuš

Převzato z portálu www.lidovky.cz [http://www.lidovky.cz]